

# Bemensing van de vacatures

Gerrit zit voor in de kerk. Hij is vandaag voor het laatst in functie als ouderling. Hij treedt af. Acht jaar is hij ouderling geweest, waarvan vier jaar ook nog moderamenlid. Het waren jaren waar hij over het algemeen met een goed gevoel op terugkijkt. Er is een hoop gebeurd in de gemeente en dat merk je. Er is een andere geest gaan waaien en hij is blij dat juist vandaag als hij afscheid neemt, iets daarvan zichtbaar wordt in de drie nieuwe ambtsdragers die worden bevestigd. Geweldig, dat er anderen zijn die het werk overnemen! En het mooie is, het zijn drie nieuwe gezichten. Het zijn mensen die nog niets of weinig voor de gemeente deden, die met een frisse blik het kerkenwerk instappen, gemotiveerd om er de komende vier jaar wat moois van te maken. Gerrit is tevreden, meer dan tevreden. Nu kan hij met een gerust hart het stokje overdragen. Hoe anders dan vier jaar geleden. Toen wilde hij eigenlijk al stoppen met het kerkenwerk. Niet dat hij het niet leuk vond, maar vier jaar was eigenlijk wel genoeg. Hij wilde graag meer tijd hebben om te sporten en weer eens een gespreksgroep gaan volgen. Maar er was niemand te vinden die het werk voort wilde zetten. Hijzelf en de predikant hadden iedereen die ze konden bedenken gevraagd, soms tot twee keer toe. Er waren tal van oproepen gedaan, in de kerkdienst, in het kerkblad, bij het koffiedrinken... Uiteindelijk had hij gezegd dat hij nog vier jaar bleef. Tot opluchting van de rest van de ambtsdragers. Dat scheelde weer een vacature!

Nu vier jaar later was het heel anders gegaan. Er waren nieuwe mensen gevonden. Gerrit zat glimlachend voor in de kerk. Hij kon vandaag met een gerust hart afscheid nemen.

Veel gemeentes kampen met een tekort aan vrijwilligers, in en buiten de kerkenraad. Dat is een grote zorg. Hoe kun je nieuwe mensen vinden? Het begint bij een goed vrijwilligersbeleid. Dat bevat de volgende elementen: goede begeleiding, een inspirerend klimaat en taakgericht werken. (In onderstaande uitwerking kunt u waar 'ambtsdrager' staat ook 'vrijwilliger' lezen.)

*Taakgericht werken* Het is belangrijk om nieuwe ambtsdragers taakgericht te vragen. Dat betekent dat je, voor je iemand vraagt, eerst bedenkt wat er nodig is.

Je bekijkt wie nu ambtsdrager zijn: wat zijn hun kwaliteiten, hoe is de leeftijdsopbouw, hun theologische visie?

Vervolgens bekijkt je de inhoud van het werk: wat zijn de taken, heb je een denker nodig of een doener, hoeveel wordt er vergaderd?

Zo ontstaat een duidelijke taakomschrijving, kun je doelgericht zoeken en vervolgens ook iemand doelgericht vragen. Dus niet: 'we hebben een vacature, wil jij in de kerkenraad?' maar, 'We hebben gemerkt dat we een ouderling missen die beleidsmatig bezig wil zijn met het ouderenwerk. Jij beschikt over de juiste ervaring en eigenschappen en hebt affiniteit met de doelgroep. Zou ik eens lang kunnen komen om hierover met je van gedachten te wisselen?' Zo weten nieuwe ambtsdragers waaróm en waarvóór ze gevraagd worden.

Een tweede punt is dat veel ambtsdragers de zin en het nut van het vergaderen niet inzien. Vaak is het aantal vergaderingen reden om 'nee' te zeggen tegen vrijwilligerswerk. Vergader daarom doelgericht, vaak kun je dan het aantal vergaderingen halveren. Wanneer je je beperkt tot zaken die écht belangrijk zijn, zal het vaker gaan over visie en beleid, zal het vaker inspirerend en doelgericht zijn!

*Goede begeleiding* Vrijwilliger zijn is niet makkelijk. Of je nu al jaren bezig bent, of net begonnen, je hebt toerusting nodig. Niet alleen om te leren hoe je het werk zo goed mogelijk kunt doen, maar ook om samen te kijken hoe het gaat. Naast de diverse trainingen die je kunt volgen (zie het aanbod van de Protestantse Kerk in de regio) is in het eerste jaar van het ambtsdragerschap een buddy fijn. Iemand die je voor en tijdens de vergadering bijpraat, bij wie je terecht kunt met je vragen en opmerkingen die je niet in de vergadering wilt of durft te stellen (wat is AK, CvK, ZWO?). Kortom: iemand die de kneepjes van het vak kent. Na het eerste jaar volgt een voortgangsgesprek met een van de moderamenleden. Zij vraagt je hoe het gaat, of je op je plek zit, of er zaken zijn opgevallen die anders of beter kunnen, of je niet teveel hooi op je vork hebt genomen. Kortom, een open, informeel gesprek over het ambtsdragerschap. Ook worden er dan (weer!) heldere afspraken gemaakt. Wat is je taak, hoeveel uur besteed je eraan, wat heb je nodig?

*Een inspirerend klimaat* Ambtsdragers zijn vaak zo druk met vergaderen en regelen, met pastorale en diaconale zorg voor anderen, dat ze geen tijd vrij maken om zelf geestelijk gevoed te worden. Maar als je alleen maar uitdeelt en niets ontvangt, droog je op. Het is daarom zeer belangrijk dat ook zij deelnemen aan gespreksgroepen, de tijd nemen om te bidden, te zingen, Bijbel te lezen.

Daarnaast is het belangrijk dat er in de vergaderingen tijd is voor bezinning. En bezinning is meer dan het lezen van een gedicht. Het is een moment dat bij uitstek geschikt is voor het creëren van een klimaat van onderling vertrouwen. Je leert elkaar kennen, je deelt (geloofs)ervaringen, en je wordt erbij bepaald dat je niet zomaar een vrijwilliger bent, maar vrijwilliger in de gemeente van Christus.

Tot slot: Bedank vrijwilligers ook voor hun inzet, bijvoorbeeld door een jaarlijkse vrijwilligersavond te houden.

Als je zo als gemeente werkt met je vrijwilligers, zul je zien dat ze hun werk met meer plezier gaan doen. Ook anderen gaan dat merken, waardoor er weerstanden om vrijwilliger te worden kunnen verdwijnen.

Erica Hoebe-de Waard

*Tip:* Bedenk dat je bij het zoeken van mensen vaak in dezelfde vijver vist. Kijk ook eens buiten deze kring. Ga eens na wie er deelneemt aan koffie-ochtenden, aan gespreksgroepen, aan de cantorij. Zit daar niet een geschikte kandidaat bij?